

Dane zgodne z art. 2 ust. 1 niemiecko-polskiego porozumienia w sprawie badania oddziaływania na środowisko ze wskazaniem na art. 3 ust. 2 konwencji z Espoo

dotyczące planowanego działania

Europäische Gas-Anbindungsleitung – EUGAL,
odcinek Brandenburgia

Trägerin der Planung

GASCADE Gastransport GmbH

Kölnische Straße 108-112

34119 Kassel

Ansprechpartner

Michael Höhlschen

Tel.: 0561 934 1937

michael.hoehlschen@gascade.de

Erstellung der
Verfahrensunterlagen
ROV

Ingenieur- und Planungsbüro Lange GbR

Carl-Peschken-Straße 12

47441 Moers

Ansprechpartner

Jörg Piotrowski

Tel.: 02841 79 05 90

joerg.piotrowski@langegbr.de

Lipiec 2017

a) Informacje o planowanym działaniu, włącznie ze wszystkimi dostępnymi informacjami o możliwych oddziaływaniach transgranicznych

W celu rozbudowy istniejącej sieci gazu ziemnego oraz zwiększenia dotychczas przesyłanych ilości w sieci europejskiej firma GASCADE Gastransport GmbH planuje budowę gazociągu „Europäische Gas-Anbindungsleitung EUGAL”. Chodzi tu przede wszystkim o dwie równoległe przebiegające nitki rurociągu o łącznej długości ok. 485 km do transportu gazu ziemnego z Morza Bałtyckiego do niemiecko-czeskiej granicy w Saksonii. EUGAL ma się w głównej mierze opierać na przebiegu istniejącego gazociągu OPAL (Ostsee-Pipeline-Anbindungs-Leitung).

Jako przyszły operator sieci firma GASCADE przejmie także techniczne kierownictwo zakładu.

Całkowita długość gazociągu EUGAL na terenie Brandenburgii wynosi ok. 275 km. Punkt wyjścia dla dalszego planowania rurociągu w Brandenburgii na granicy z Meklemburgia-Pomorzem Przednim wynika z prowadzenia planowanego gazociągu EUGAL równoległe do istniejącego gazociągu OPAL. Powyższe obowiązuje także dla punktu przekazania w pobliżu miejscowości Hirschfeld przy granicy saksońskiej.

Elementy składowe projektu EUGAL w Brandenburgii:

- dwa równoległe gazociągi wysokiego ciśnienia EUGAL (nitka 1 i 2) o średnicy znamionowej 1400 i maksymalnym dozwolonym ciśnieniu roboczym 100 barów każdy
- tłocznia gazu ziemnego w Radeland ze sprzężeniem sieciowym do gazociągu JAGAL
- oraz urządzenie sprzężenia sieciowego z gazociągiem JAGAL na obszarze Kienbaum lub Groß Körös.

Dane techniczne planowanego gazociągu

Transportowane medium:	gaz ziemny (węglowodory gazowe; metan jako główny składnik nie jest trujący, nie zanieczyszcza wody, jest bezbarwny i bezzapachowy; środek nawaniający jest dodawany do gazu ziemnego w lokalnych sieciach niskiego ciśnienia)
Długość rurociągu:	ok. 275 km — wariant preferowany
Wymiar/średnica rury:	średnica znamionowa 1400 mm (możliwość czyszczenia tłokiem)
Rury:	rury stalowe zgodne z normą DIN EN ISO 3183, załącznik M
Ochrona antykorozyjna:	pasywna ochrona dzięki powłoce zewnętrznej (PE), aktywna ochrona dzięki urządzeniom ochrony katodowej; potencjał (napięcie stałe) między 1 i 2 V
Ciśnienie nominalne:	MOP 100 barów (MOP = maksymalne dozwolone ciśnienie robocze)
Pas ochronny:	12,0 m (6,0 m po obu stronach osi rurociągu) na nitkę; dla obu rurociągów przy rozstawie osi 10 m: 2 x 11,0 m = 22,0 m
Głębokość ułożenia:	minimalnie 1,0 m pod ziemią, w przypadku miejsc zrywki drewna (w lesie) itp. ok 1,5 m
Niezadrzewiony pas:	łącznie 18 m szerokości

Odstęp osiowy między nitkami EUGAL 1 i EUGAL 2	standardowo 10 m
Odstęp osiowy od rurociągu OPAL:	standardowo 10 m
Normalna szerokość pasa budowy:	52,0 m w wolnej przestrzeni, 42,0 m w lasach
Technologia wykonania:	montaż w otwartym wykopie; w wyjątkowych przypadkach w zamkniętej konstrukcji (podziemny tunel), np. na skrzyżowaniach z drogami, liniami kolejowymi czy wodami
Odstęp od innych instalacji:	montaż w odległości osiowej 10 m od podziemnych instalacji (także pomiędzy obiema nitkami rurociągu EUGAL), jak również od zewnętrznych linii wysokiego napięcia
Stacje odcinające:	nitki 1 i 2 rurociągu EUGAL mają stacje odcinające co 10–18 km; każda stacja wymaga ok. 2000 m ² powierzchni (włącznie z terenem zieleni)
Tłocznia gazu ziemnego:	Radeland 2, wymagane ok. 7–8 ha powierzchni, wliczając obszar zieleni (ok. 6 ha terenu zakładu)
Transmisja danych, światłowód:	kabel światłowodowy w rurach ochronnych w górnej części gazociągu (pozycja „na godz. 14”) do zdalnego sterowania, transferu danych i innych form komunikacji

Ze względu na znaczenie przestrzeni i ponadregionalne znaczenie planu dla Brandenburgii i Saksonii ustalono przeprowadzenie procedury planowania przestrzennego (ROV) i podzielono całkowite planowanie EUGAL na trzy odcinki:

1. odcinek: Meklemburgia-Pomorze Przednie (długość ok. 100 km)
2. odcinek: Brandenburgia (długość ok. 275 km)
3. odcinek: Saksonia (długość ok. 110 km)

Harmonogram

Firma GASCADE planuje oddanie do użytku pierwszej nitki gazociągu EUGAL pod koniec 2019 r., a drugiej nitki oraz tłoczni gazu ziemnego pod koniec 2020 r.

Dalszy harmonogram przewiduje obecnie dla odcinka Brandenburgia następujące najważniejsze punkty:

- Wszczęcie procedury planowania przestrzennego i przedstawienie dokumentów: styczeń 2017
- Rozpoczęcie procedury zatwierdzania projektu: jesień 2017 r.
- Zakończenie procedury zatwierdzania projektu: jesień 2018
- Budowa pierwszej nitki gazociągu EUGAL: między połową roku 2018 a końcem roku 2019
- Ukończenie pierwszej nitki gazociągu EUGAL: koniec 2019 r.
- Budowa drugiej nitki gazociągu EUGAL: między połową roku 2018 a końcem roku 2020
- Ukończenie drugiej nitki gazociągu EUGAL: koniec 2020 r.
- Budowa tłoczni gazu: między połową roku 2018 a rokiem 2020
- Oddanie do użytku tłoczni gazu: początek 2020 r.

Możliwe transgraniczne skutki planowanego działania

W związku z badaniami oddziaływania na środowisko przy planowaniu i przygotowaniu procedury zagospodarowania przestrzennego i procedury zatwierdzenia projektu dla wszystkich przedsięwzięć wymienionych w Załączniku do Ustawy UVP¹ ustala się w ramach narady dotyczącej wniosku zakres i treść oceny oddziaływania na środowisko. Przy wytyczaniu badanego obszaru pod uwagę bierze się maksymalny obszar oddziaływania środowiskowego projektu.

W przypadku gazociągów wysokociśnieniowych o rozmiarach EUGAL szerokość badanego obszaru z zasady wynosi w sumie 600 m (300 m po każdej stronie nitki). Na terenach wrażliwych badany obszar zwiększa się do szerokości 1000 m (500 m po każdej stronie nitki). Szerokość badanej przestrzeni została potwierdzona przez naradę w sprawie wniosku w ramach procedury planowania przestrzennego EUGAL.

Wedle zgodnej opinii rzeczoznawców i urzędów fachowych w Niemczech należy wychodzić z założenia, że żadne wynikające z budowy i eksploatacji EUGAL oraz porównywalnych projektów oddziaływania na środowisko nie sięgną dalej niż 300 lub 500 m w głąb obszarów wrażliwych.

Zgodnie z planem gazociąg EUGAL będzie na terenie Brandenburgii przebiegał w odległości 20 km od granicy polsko-niemieckiej (standardowo). Najmniejsza odległość planowanego gazociągu EUGAL od polskiej granicy wynosi ok. 1,1 km. EUGAL zbliża się na obszarze Hohenwutzen (Niemcy) do polskiej granicy na odcinku o długości ok. 1,5 km. Między Polską a Niemcami płynie tam Odra. Najbliższy budynek po polskiej stronie jest oddalony od EUGAL o ok. 1,4 km. Najbliższe miejscowości po polskiej stronie (małe osiedla) znajdują się w odległości przynajmniej 2 km (Kostrzynek) i 2,5 km (Osinów Dolny).

Skutki związane z budową

Planowane działanie przewiduje przebieg nitek pod ziemią.

Główne skutki odnoszą się do samej fazy budowy. Przed położeniem rurociągów tymczasowo usunięte zostaną na obszarze pasa roboczego struktury biotopu oraz użytki rolne. Standardowa szerokość pasa roboczego podczas budowy EUGAL wynosi 52 m na wolnej przestrzeni i 42 m w obszarach zalesionych. Celem położenia rur wykonany zostanie tymczasowo wykop o głębokości ok. 2,5 m.

Możliwe oddziaływania na środowisko w zasobach chronionych spowodowane przez budowę

- Ludzie, w tym zdrowie ludzi
- Zwierzęta, rośliny i różnorodność biologiczna
- Gleba
- Woda
- Powietrze i klimat
- Krajobraz
- Dobra kultury i inne dobra rzeczowe

nie wykraczają poza badaną przestrzeń oceny wpływu na środowisko. Możliwe oddziaływania na środowisko nie obejmują terytorium Polski.

---

¹ Ustawa o ocenie wpływu na środowisko w wersji z 24 lutego 2010 r. (BGBl. I str. 94), zmieniona po raz ostatni przez art. 12 ustawy z 27 lipca 2017 (BGBl. I str. 1966).

Skutki związane z infrastrukturą

Negatywne efekty związane z infrastrukturą to zajęcie przez rurociągi przestrzeni pod powierzchnią, zmiana struktury gleby w wykopach, a także nieprzepuszczalność ziemi w miejscach, gdzie znajdują się instalacje (np. stacje odcinające w odstępach od 10 do 18 km).

Pas roboczy zostanie po zakończeniu budowy poddany rekultywacji. Poprzez przywrócenie terenów rolniczych oraz ponowne zalesienie wszelkie szkody zostaną w miarę możliwości naprawione. W przypadku szkód na obszarze pasa roboczego, których nie można w pełni naprawić, konieczne będzie wdrożenie dalszych działań kompensacyjnych.

Możliwe oddziaływania na środowisko spowodowane przez infrastrukturę dotyczą jedynie zasobów chronionych

- Zwierzęta, rośliny i różnorodność biologiczna
- Gleba
- Woda
- Powietrze i klimat
- Krajobraz

Nie wykraczają one poza badaną przestrzeń oceny wpływu na środowisko. Możliwe oddziaływania na środowisko nie obejmują terytorium Polski.

Skutki związane z eksploatacją

Eksploatacja podziemnego gazociągu w żaden sposób nie wpłynie negatywnie na zasoby chronione, ponieważ odbywa się ona całkowicie bezgłośnie i bezemisyjnie. Także konieczne z punktu widzenia bezpieczeństwa regularne kontrole infrastruktury nie są destrukcyjne dla środowiska i krajobrazu.

W lasach, które znajdują się na trasie gazociągu, koszony będzie co roku niezadrzewiony pas nad jego nitkami o szerokości 18 m, aby zapobiec wyrastaniu drzew. Ze względu na ochronę gatunków koszenie będzie się odbywać w miesiącach zimowych. Dzięki tym zabiegom będzie mogła się rozwijać roślinność zielna, np. turzyca, co przedstawia wartość ekologiczną.

Możliwe oddziaływania na środowisko spowodowane eksploatacją dotyczą jedynie zasobów chronionych

- Powietrze i klimat

Nie wykraczają one poza przestrzeń badaną oceny wpływu na środowisko dla tłoczni gazu. Możliwe oddziaływania na środowisko nie obejmują terytorium Polski.

Oddziaływania sytuacji awaryjnej

Mechaniczne uszkodzenia gazociągu należy wykluczyć ze względu na elastyczność i grubość ścianek układanych stalowych rur.

Oddziaływania przypadków awarii/scenariuszy zniszczenia wykraczające poza ogólny przypadek usterki nie są uwzględniane w procedurze planowania przestrzennego. Także w późniejszej procedurze zatwierdzania projektu tego typu przypadki awarii nie są rozpatrywane. Z powodu wysokiego poziomu bezpieczeństwa zgodnie z niemieckimi zbiorami podstawowych zasad technicznych (rozporządzenie o gazociągach wysokociśnieniowych i zbiór podstawowych zasad technicznych Niemieckiego Stowarzyszenia Gazownictwa i Wodociągów — DVGW) przypadki awarii gazociągów o tym wymiarze są wykluczone. Prowadzone przez dziesięciolecia statystyki europejskie dowodzą, że prawdopodobieństwo awarii dla nitek tego rozmiaru i o tej grubości ścianek rury jest równe zeru.

Planowany gazociąg EUGAL będzie budowany, sprawdzany i eksploatowany w taki sposób, że we wszystkich jego punktach zapewnione jest tak samo duże bezpieczeństwo. Przy eksploatacji zgodnej z przeznaczeniem zaplanowany gazociąg nie stanowi dodatkowego zagrożenia.

Przy obserwacji warunków tektonicznych i odpowiednim wyborze działań nadzorczych nie należy się spodziewać negatywnych zdarzeń wywołanych wpływami naturalnymi. Aby uniknąć zewnętrznych uszkodzeń mechanicznych nastąpi oznaczenie terenu za pomocą słupów z tablicami, wpis do księgi wieczystej, oraz utworzony zostanie pas ochronny i prowadzone będą cykliczne kontrole trasy gazociągu.

Załączniki do planu

A 1: Mapa poglądowa trasy gazociągu EUGAL w Brandenburgii

A 2: Szczegółowe plany obszaru granicznego EUGAL — Polska 1: 25 000
*Podziały arkuszy map 10/42 i 11/42 — w obszarze przejścia granicznego
Hohenwutzen/Oder-Center z uzupełnioną topografią terytorium Polski*

b) Informacje o rodzaju możliwej decyzji

Procedura planowania przestrzennego

Wymóg przeprowadzenia procedury zagospodarowania przestrzennego wynika z regulacji zawartych w prawie federalnym w Ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym (§ 15 ROG), rozporządzenia o zagospodarowaniu przestrzennym (RoV) i z ustawy o ocenie wpływu na środowisko (UVP). W Brandenburgii przeprowadzane będą ROV ze zintegrowaną oceną wpływu na środowisko (UVP), na podstawie umowy o planowaniu kraju Berlin-Brandenburgia (artykuł 16) oraz Wspólnego Rozporządzenia o Zagospodarowaniu Przestrzennym (GROVerfV). ROV to procedura administracyjna poprzedzająca procedurę udzielania zezwolenia. Służy ona zbadaniu umownego przestrzennego umiejscowienia planu w aspektach ponadlokalnych.

W lutym 2016 roku firma GASCADE złożyła we Wspólnym Departamencie Planowania Krajowego Berlin-Brandenburgia wnioski o sprawdzenie wymagalności procedury planowania przestrzennego dla gazociągu EUGAL.

Zgodnie z § 1 pkt 14 RoV procedurę planowania przestrzennego należy przeprowadzić między innymi dla rurociągów o średnicy powyżej 300 mm, jeżeli w danym przypadku są one istotne pod względem przestrzennym i mają znaczenie ponadlokalne.

W ROV obok służącemu zagospodarowaniu przestrzeni UVP przeprowadzane jest także badanie wstępne FFH (służące zbadaniu zgodności planu z celami ochronno-zachowawczymi odpowiednich obszarów Natura 2000, których zgodnie ze stanem planu to dotyczy) oraz pierwszy szacunek pod kątem prawa o ochronie gatunków.

Procedura ROV została rozpoczęta 11 stycznia 2017 roku i zakończy się z wystawieniem oceny pod kątem planowania na poziomie krajowym. W ocenie tej Wspólny Departament Planowania Krajowego stwierdzi, czy i za pomocą jakich wytycznych plan może być zgodny z ustaleniami z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

Dalsze procedury dotyczące pozwoleń

Zgodnie z § 43 ust. 1 pkt 2 Ustawy o gospodarce energetycznej (EnWG) zbudowanie gazociągów przesyłowych o średnicy powyżej 300 mm wymaga przeprowadzenia procedury zatwierdzenia projektu, jeżeli konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na

środowisko. Przy projektach dotyczących rurociągów o długości powyżej 40 km i średnicy powyżej 800 mm przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest zgodnie z cyfrą 19.2.1 załącznika 1 do § 3 ust. 1 UVPG obligatoryjne. W związku z powyższym dla gazociągu EUGAL o łącznej długości ok. 485 km i szerokości znamionowej 2 x średnica znamionowa 1400 należy po zakończeniu procedury planowania przestrzennego przeprowadzić procedurę zatwierdzenia projektu. Przeprowadzona w Brandenburgii procedura zatwierdzania planu obejmuje cały przebieg trasy o długości 275 km.

GASCADE zamierza z tego powodu złożyć w Krajowym Urzędzie Górnictwa, Geologii i Zasobów Naturalnych (LBGR) wnioskować o przeprowadzenie dla gazociągu **procedury zatwierdzenia planu** zgodnie z § 43 EnWG. Ponieważ wykluczone są transgraniczne oddziaływania na środowisko, także w tym postępowaniu nie jest przewidziana transgraniczna ocena oddziaływania na środowisko. Gdyby jednak zaistniała potrzeba przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko, istnieje taka możliwość w procedurze zatwierdzenia planu, ponieważ jest w nim dokładnie badana dopuszczalność przedsięwzięcia.

Poza tym GASCADE zamierza w Krajowym Urzędzie Środowiska (LfU) złożyć zgodnie z § 4 Federalnej ustawy o ochronie przed immisjami wniosek o przeprowadzenie **procedury wydania zezwolenia** dla tłoczni gazu „Radeland 2”. Tłocznia gazu Radeland 2 jest zaplanowana w odległości ok. 79 km od niemiecko-polskiej granicy.

